

УДК 373.2

DOI: 10.15587/2519-4984.2024.311589

НАРОДНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКО-ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НА МУЗИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ

О. Г. Карпенко, Т. Є. Юрченко

The article describes the features of acquiring artistic and creative competence, as a child's elementary awareness of the specifics of art forms (artistic and productive, musical, theatrical); valuable attitude to art and artistic activity, the desire to perceive folklore art. Folkloric forms of the heritage of Ukrainian culture are considered. Teaching and methodical material and practical recommendations are offered, which in music classes will be useful both to experienced teachers of preschool institutions and to those workers who are starting to work with the smallest brains.

Normative documents in the field of preschool education were studied and play competence was considered as a child's ability to free, emotionally saturated, spontaneous activity on his/her own initiative, in which the possibility of applying existing and assimilating new knowledge and personal development is realized due to the child's desire to participate in the life of adults through the realization of interests in game and role-playing actions in a generalized form.

The necessity of using folk games for the formation of artistic and creative competence in preschool children is substantiated. Peculiarities of knowledge of the surrounding world of preschool children and themselves in it are determined.

The work proposes to create a basis for the natural formation and development of musical abilities in preschoolers through a folk game by encouraging children to play folk games. It has been emphasized that raising children is based on love and respect for Ukrainian musical folklore.

The secrets of conducting music classes using folk games and working with preschoolers are recommended to teachers of primary schools, music teachers, teachers of children's vocal ensembles of extracurricular and club institutions, scientists, graduate students, students of pedagogical and art educational institutions, parents and the general public

Keywords: folk game, "competence", "art", "game", independence, role, host, plot, dance, ritual game, dramatization

How to cite:

Карпенко, О., Yurchenko, T. (2024). Folk games as a tool of formation of artistic and creative competence of primary school children in music classes. ScienceRise: Pedagogical Education, 3 (60), 54–59. <http://doi.org/10.15587/2519-4984.2024.311589>

© The Author(s) 2024

This is an open access article under the Creative Commons CC BY license

1. Вступ

Освітній процес в Комунальному закладі «Пісочинська початкова школа «Надія» Пісочинської селищної ради» Харківської області (далі КЗ «Пісочинська початкова школа «Надія»), як і в будь-якому сучасному закладі дошкільної освіти передбачає організацію різних видів діяльності дітей дошкільного віку з метою їх гармонійного розвитку, накопичення досвіду, формування компетентностей, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти. Однією з компетентностей, які мають бути сформовані в дошкільників, є мистецько-творча компетентність.

В освітній діяльності КЗ «Пісочинська початкова школа «Надія» музичним керівником, для спонукання дітей до сприйняття музики, використовується музично-ритмічна діяльність. Розвиток емоцій-

ності та образності музики у дітей дошкільного віку здійснюється через рухи та гру.

Результатом набуття мистецько-творчої компетентності є елементарна обізнаність дитини у специфіці видів мистецтва (художньо-продуктивній, музичній, театральній); ціннісне ставлення до мистецтва і мистецької діяльності, прагнення сприймати мистецтво тощо [1]. Тому саме для формування у дітей дошкільного віку мистецько-творчої компетентності обрано застосування народних ігор.

Гра – провідна діяльність дітей дошкільного віку. Саме під час гри малюки швидко у доступній формі оволодівають знаннями та уявленнями про оточуючий світ, вчаться використовувати їх на практиці і проявляють свою самостійність. «Ігрова компетентність – це здатність дитини до вільної, емоційно-насиченої, спонтанної активності з власної ініціа-

тиви, в якій реалізується можливість застосування наявних і освоєння нових знань та особистісного розвитку через прагнення дитини до участі в житті дорослих шляхом реалізації інтересів в ігрових та рольових діях в узагальненій формі» [2].

В основу сучасної класифікації ігор, розробленої вітчизняними дидактами, покладено такий критерій, як ступінь активності та свободи дитини в організації ігрової діяльності. Тож згідно із цим критерієм, можна поділити ігри на дві групи. Перша група: самостійні вільні ігри: (ігри-експериментування, сюжетно-відображувальні, сюжетно-рольові, режисерські, театралізовані). Друга група: ігри, організовані за ініціативою дорослих з метою навчання (сюжетно-дидактичні, дидактичні (словесні, з іграшками, настільно-друковані), рухливі, конструктивно-будівельні) та з метою організації дозвілля (інтелектуальні, карнавальні, обрядові, драматизації, хороводи, ігри-естафети) [3]. Також «...серед усього розмаїття ігор виділяють розвиваючі, які спрямовані на розвиток конкретних психологічних функцій дітей, на відтворення S-S стосунків. Згідно з особливостями розвитку психічних функцій малюків були виділені типи розвиваючих ігор, які спрямовані на розвиток пам'яті, уваги, уяви, мислення і сприйняття» [4].

Ігри, що проводяться на музичних заняттях КЗ «Пісочинська початкова школа «Надія» можна віднести як до першої групи ігор: сюжетно-відображувальні, сюжетно-рольові, режисерські, театралізовані, так і до другої групи ігор, що організовані за ініціативою дорослих з метою організації дозвілля: карнавальні, обрядові, драматизації, хороводи.

У музично-ритмічній діяльності дітей, особливо третього року життя, характерною є рухова активність, вони відтворюють прості ритмічні рухи та люблять грати у прості музичні ігри. У цьому віці закладаються основи формування правильних ритмічних рухів під музику. Хода стає більш координованою, діти оволодівають такими простими рухами, як кружляння, плескання в долоні, притопи, пружинки, а також ритмічні рухи з атрибутами (хусточки, брязкальця тощо) [5]. Тому, на музичних заняттях КЗ «Пісочинська початкова школа «Надія» діти беруть участь у сюжетних музичних іграх, в яких потрібно передати образи тварин (зайчиків, ведмежат, лисичок, білочок, їжачків).

2. Літературний огляд

У новітніх наукових дослідженнях у галузі фізичної культури вчені, такі як Е. С. Вільчковський, А. Я. Вольчинський, Г. О. Воробей, І. С. Кліш, Є. Н. Приступи, А. В. Цюся, А. С. Шевчук, акцентують увагу на активних народних методах фізичного виховання дітей, таких як рухливі ігри, фізичні вправи, загартовуючі процедури та гігієнічні аспекти. Глибокий теоретичний та методичний матеріал про українські народні ігри представлений у монографії А. Я. Вольчинського та Н. О. Вольчинської «Українські народні рухливі ігри в системі фізичного виховання дошкільнят». Також варто звернути увагу на посібник І. В. Лущик «Рухливі ігри в дитячому садку» та колективну працю науковців Є. П. Приступи, О. В. Слімаковського, М. А. Лук'яненко «Українські

народні рухливі ігри, розваги та забави: методологія, теорія і практика», які містять цінний практичний матеріал для студентів, майбутніх вихователів ДНЗ та педагогів-практиків для розширення роботи з дітьми за допомогою цікавих та ефективних українських народних рухливих ігор.

На вплив ритмічно-музичної діяльності на розвиток дітей дошкільного віку звертає увагу К. Товкайло [6]. С. Садовенко у дисертаційному дослідженні «Методика формування музичних здібностей у дітей дошкільного віку (на матеріалі українського фольклору)» розкрила особливості українського музичного фольклору, обґрунтувала його дієвість у розвитку музичних здібностей дошкільнят і довела ефективність його використання в освітньо-виховному процесі дошкільних закладів [7].

Отже, аналіз досліджень дозволяє зробити висновок про те, що народні ігри у ході музичних занять мають потужний вплив на формування мистецько-творчої компетентності дошкільників. Але, вважаємо, що особливості використання народних ігор на музичних заняттях, їхній вплив на формування мистецько-творчої компетентності у дітей дошкільного віку досліджено не достатньо.

3. Мета та завдання дослідження

Мета дослідження – на основі ознайомлення з досвідом проведення музичних занять і розваг, музично-театралізованих свят і занять з фізичної культури розкрити вплив використання народних ігор на формування мистецько-творчої компетентності дошкільників.

Для досягнення мети були поставлені такі завдання:

1. Ознайомити з досвідом роботи музичного керівника щодо застосування українського фольклору під час музичних занять у КЗ «Пісочинська початкова школа «Надія».

2. Обґрунтувати вплив народних ігор на розвиток музичних здібностей у дошкільників.

3. Виявити основні напрями застосування народних ігор і елементів фольклору для формування мистецько-творчої компетентності дошкільників.

4. Матеріали та методи

Пошук джерел інформації здійснювався за допомогою теоретичного аналізу літератури, зокрема вивчення наукових праць, статей, монографій, що стосуються педагогіки дошкільного віку, народних ігор, музичної освіти та розвитку мистецько-творчої компетентності у дітей. У процесі роботи були використані різноманітні ресурси: наукові бази даних Copernicus, Google Scholar, Web of Science, Scopus та інші, що надають доступ до великої кількості академічних статей і досліджень; електронні репозиторії закладів вищої освіти та наукових установ, де зберігаються автореферати дисертацій, наукові публікації та інші наукові роботи – зокрема відкритий електронний архів (репозитарій) Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди та Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У процесі роботи проведено аналіз різних видів народних ігор, музичних компонентів та можливостей

для розвитку творчих здібностей дітей. Важливим елементом методики стало спостереження за поведінкою дітей під час проведення музичних занять з використанням народних ігор, фіксація проявів творчої активності, емоційної реакції та інтересу до занять.

Серед матеріалів, що стали базою для написання статті, слід зазначити також офіційні програми з музичного виховання, що використовуються у дошкільних закладах, з аналізом можливостей для інтеграції народних ігор.

5. Результати дослідження та їх обговорення

Залучення дошкільнят до скарбниці національного етносу та світового музичного мистецтва має різні форми організації відповідної роботи. Перед усім, найдоступніша кожній дитині самостійна музична діяльність і найбільше поширена у дитячому садку музика в повсякденні, складених обставинах на сучасному етапі. Це музичні заняття, музичні розваги, музично-театралізовані свята, які дають змогу відчутти художньо-естетичну природу музики і пластики, як мистецьке виявлення людських емоцій та почуттів, взаємодії виконавців та глядачів.

Повсякденне життя малюків КЗ «Пісочинська початкова школа «Надія» супроводжується піснею, музичним супроводом, наприклад, спокійна колискова, пестушки або забавки для товариства, з виконанням, якихось ритмічних моментів, (умивання ведмедика, вкладання ляльки спати тощо). З нашого досвіду стверджуємо, що малятам до вподоби рухливі ігри з музичним співом, хороводи. Після музичних занять, дітям надається можливість самостійно грати в ігри: «Квочка», «Панас» (молодші дошкільники); дітям середнього віку: «Дрібушечки», «Відьма», «У ведмеда у борю». Дошкільнятам старшого віку музичним керівником школи «Надія» пропонуються народні ігри: «Мак», «Сміхотвори», «Гуси», «Карусель», «Дикі кози», «Горобчик», «Печу хлібчик», «Коваль», «Січ».

Після того, як на музичних заняттях ми вивчили хороводи, обговорили дії, рухи у хороводі, пропонуємо дітям обирати дійові особи: «Ходить гарбуз по городу» українська народна мелодія, «Ой, є в лісі калина» українська хороводна гра, «Ми на луг ходили» українська народна мелодія обробка А. Філіпенка, «Галя по садочку ходила» українська народна гра, «Зайчик» дитяча народна гра, «Подоланочка» весняна народна гра. Як показує досвід музичного керівника КЗ «Пісочинська початкова школа «Надія», дуже важливо у будь якій ситуації навчити дитину обрати оптимальний варіант, виходити із скрутного становища. Наприклад: співаючи улюблений текст хороводної гри «Ходить гарбуз по городу» – вибігає дві морквинки, і навіть, один огірок. Стає питання, що робити? Музичному керівнику, пропонується зробити вигляд, що так і задумано. Якщо діти поступилися місцями, або хтось проявив ініціативу, доцільно пояснити малятам, як треба поступатися один – одному, а якщо необхідно, то підтримати товариша.

Творчі здібності у дошкільнят виявляються музичним керівником КЗ «Пісочинська початкова школа «Надія» у різних фольклорних формах – казках, міні казках, дійствах: українська дитяча пісенька «Два півники», українська народна мелодія «Два

веселих гуси»; казки нашого народу: «Рукавичка», «Теремок», «Колобок», «Колосок» тощо. На музичних заняттях школи «Надія», а інколи на прогулянці, у вільний час, діти добирають діючих осіб, або діляться своїми вміннями (танцювальними рухами, імітування тієї чи іншої роботи, тексти виконавців). Народні ігри, у повсякденному житті вихованців набувають нове бачення: сприяє зацікавленості дітей; створює – позитивну атмосферу; тренує та розвиває дитяче пам'ять, мислення, увагу, кмітливість; виховує чемність і стриманість, активізує дошкільнят під час народних ігор [8, 9].

У КЗ «Пісочинська початкова школа «Надія» виховання у дітей почуття любові, справедливості, милосердя, чесності, відбувається як на музичних заняттях, так і в повсякденному житті. Під час проведення комплексних музичних занять інтегруються декілька видів діяльності, здебільшого художніх, що допомагає ефективніше спрямувати розвиток дитячої творчості, естетичний смак, любов до рідного краю, зацікавленість до фольклору, прояв духовних почуттів до однолітків і це дає можливість отримати першу інформацію від музичного керівника, дорослого. На такому занятті, одна дитина передає своє переживання музики в імпровізованому таночку, інша – в музикуванні, хтось із дошкільнят під впливом почутої музики, продемонструє не аби яку фантазію у словотворчості, інші – яскраво втілять власні життєві уявлення в малюванні, ліпленні, аплікації, а інколи, за допомогою малюнка можна відгадати рухи, дійових осіб знайомої народної гри.

У свої роботи ми також стикаємось із дітьми «мовчунами», до яких своєчасно застосовується творчий підхід, щоб розкрити творчу ланку таких дошкільнят за допомогою поданого матеріалу. Так, наприклад, ведеться розмова про калину, оберіг українського народу, символ України. Розповідь містить демонстрацію віночку, звучать українські народні пісні, водяться хороводи, використовуються малі пісенні форми. Не всі діти відразу реагують, висловлюють свої думки, відповідають на питання, навіть відповіді однолітків не цікавлять «мовчунів». Але, як показує досвід, впродовж заняття діти починають проявляти зацікавленість, реагувати на фото, відео – презентацію, картинки, фото із зображенням калини. Особливо приємно, як відгук вихованців, коли діти починають роздивлятися рушники, серветки, вишиванки на яких майстрині уміло вишили рослинність (кетяги калини). Це спонукає маленьких музикантів виконувати хороводні рухи, співати текст пісні «Ой, є в лісі калина». На кінець заняття можна запропонувати скуштувати ягідки калини, познайомити із її цілющими властивостями. Як вінець цього заняття дітям пропонується прийняти участь у колективній роботі «Сорочка для Калинки».

У КЗ «Пісочинська початкова школа «Надія» музичним керівником практикуються завдання, наприклад, можна виготовити з батьками поробки, в яких головною була калина. Діти вдома ділилися враженнями від почутого на музичному занятті, приносять до садочка свої роботи виконані з любов'ю, які прикрашають осінню виставку.

Важливою є постійна ефективна взаємодія закладу із батьками. Підтримка батьками процесу формування мистецько-творчих навичок дитини в КЗ «Пісочинська початкова школа «Надія» відбувається шляхом заохочення бажання дитини займатися мистецькими видами діяльності [10]:

- ігор в акторів, ляльководів, оповідачів, ведучого і учасників концерту;
- слухання з дитиною дитячого пісенного репертуару, інструментальної музики, виконання колискових;
- заохочення дитини до словотворення, римування, виявлення акторських здібностей;
- залучення до спільного перегляду мультфільмів з красивою народною і сучасною музикою, яскравими дитячими образами, підспівування, відтворення персонажів у малюнках, сценках;
- влаштування сімейних свят, розваг з використанням мистецьких видів діяльності;
- відвідування з дитиною, зокрема й онлайн, театрів, виставок, музеїв, галерей, концертів;
- активної участі у мистецьких проєктах, святах, розвагах, конкурсах, майстер класах, інших формах мистецької діяльності, що організовує заклад дошкільної освіти.

Практичне значення отриманих результатів полягає, таким чином, в:

- інтеграції фольклорних елементів у навчальну програму, а саме, використання казок, пісень і народних ігор для проведення занять; включення народних мелодій і пісень у музичні заняття, що сприятиме розвитку музичних здібностей і естетичного смаку;
- розвитку емоційної сфери та творчого мислення: проведення занять, де діти можуть виражати свої емоції через танець, музикування, малювання та інші творчі види діяльності, а також за допомогою використання народних пісень і ігор для створення позитивної атмосфери, яка стимулює дітей до активної участі та розвитку емоційної інтелігенції;
- індивідуальному підході до кожної дитини, наприклад, у розробці спеціальних занять для "мовчунів", які можуть включати демонстрацію наочних матеріалів (фото, відео, презентації) для залучення уваги та зацікавлення, а також через створення умов для індивідуального вираження дітей через творчі завдання, що дозволяє враховувати їхні особисті інтереси та здібності;
- співпраці з батьками, що передбачає організацію спільних проєктів з батьками, таких як виготовлення виробів з фольклорними мотивами вдома. Це сприяє розвитку творчих навичок дітей і зміцнює зв'язок між домом і навчальним закладом. Також корисне заохочення батьків до підтримки художньої діяльності дітей через участь у виставках, концертах і інших заходах, організованих школою;
- розвитку соціальних навичок і взаємодії, чому сприятиме використання народних ігор для тренування навичок спілкування, співпраці та взаємодії серед дітей, а також створення можливостей для колективної роботи, як, наприклад, участь у проєкті "Сорочка для Калинки", що розвиває вміння працювати в команді і цінувати колективну творчість;

– формуванні національної ідентичності та культурної обізнаності, зокрема, через ознайомлення дітей з українськими народними традиціями та звичаями через різноманітні художні форми.

Застосування зазначених методів на практиці може не тільки покращити навчальний процес, але й сприяти всебічному розвитку дітей, їхньому емоційному, інтелектуальному та соціальному становленню.

Велике значення у використанні народних ігор як засобу формування мистецько-творчої компетентності у дітей має, на думку авторів, ставлення місцевої влади, мешканців громади та стан ігрової інфраструктури. Зокрема, якщо місцева влада підтримує культурні та освітні ініціативи, виділяючи кошти та ресурси для розвитку освітніх програм, це сприятиме більш ефективному впровадженню народних ігор у навчальний процес. Також місцева влада може організовувати або підтримувати проведення культурних заходів, фестивалів, виставок, які залучатимуть дітей і громаду до активної участі у фольклорних та мистецьких заходах. При цьому важливе позитивне ставлення батьків до участі дітей у народних іграх та фольклорних заходах: батьки можуть допомагати в організації подій, виготовленні костюмів та реквізиту, а також підтримувати дітей у їхніх творчих починаннях [11]. Загалом позитивна взаємодія між сім'ями та громадами сприяє створенню єдиного культурного простору, де діти можуть відчувати підтримку та заохочення до участі в творчих заняттях.

Крім того, безумовно значну роль для можливості застосування народних ігор має стан ігрової інфраструктури: наявність ігрових майданчиків, спеціальних просторів для творчих занять, а також регулярне технічне обслуговування ігрових майданчиків, ремонт та оновлення обладнання є важливими для забезпечення безпеки та комфорту дітей під час гри та творчих занять.

Обмеження дослідження. Безумовно, в реальних швидкоплинних умовах іноді важко реалізувати повною мірою поставлені завдання педагогічної роботи. Серед основних обмежень, що впливають на результати виховної діяльності, слід зазначити:

- вимушений режим онлайн навчання обмежує можливість використання народних ігор – народні ігри зазвичай передбачають безпосередню взаємодію дітей, їхню фізичну активність та комунікацію у спільному просторі. Онлайн формат знижує ефективність таких занять через відсутність живого контакту та обмежений простір для виконання активних ігор;
- фізична відсутність дітей в Україні та обмежене спілкування українською мовою: багато дітей, через війну чи інші обставини, перебувають за межами України, що ускладнює інтеграцію українських народних ігор в їхній повсякденний досвід. Додатковим фактором є обмежене використання української мови в повсякденному спілкуванні, що може впливати на розуміння та засвоєння культурних та мовленевих аспектів народних ігор;
- випадки невідповідності наочних матеріалів сучасному сприйняттю дітей. Наприклад, уявлення дітей про персонажів, таких як ведмідь, може значно відрізнятись в залежності від популярних мультфільмів або книжок. Застарілі зображення можуть не

викликати інтересу або розуміння у сучасних дітей, що впливає на ефективність навчання через гру.

Вплив умов військового стану. Під час військового стану відчувається підвищений рівень стресу та тривоги у дітей та дорослих. Потреба в психологічній підтримці зумовлює необхідність інтегрувати психологічні елементи у навчально-ігровий процес для допомоги дітям справлятися зі стресом, зокрема проводити спеціальні заняття з арт-терапії, музикотерапії та ігрової терапії. Але при цьому проведення офлайн заняття під час повітряних тривог вимагає забезпечення достатньою кількістю облаштованих укриттів, пристосованих для занять з малечею, що потребує наявності (розробки) «мобільної» атрибутики ігор та приладдя для оперативного переміщення з ігрового майданчика до сховища.

Відчувається також більша потреба в підтримці батьків для організації безпечного і стабільного середовища для дітей вдома. Батьки можуть брати активнішу участь у творчих проєктах та заняттях з дітьми.

Умови військового стану вимагають посилення почуття єдності та підтримки. І використання фольклорних форм та національних символів для зміцнення національної ідентичності та почуття єдності серед дітей сприятимуть вихованню любові до Батьківщини та розуміння важливості національної єдності та підтримки один одного у складних умовах.

Перспективи подальших досліджень. Зважаючи на описані вище умови, обмеження і виклики, важливим є подальші дослідження у напрямку переосмислення методів, прийомів та інструментів ігрової взаємодії з дітьми, в тому числі удосконалення технічного супроводу заходів з використанням дистанційних засобів, ігрових цифрових інструментів, засобів віртуальної реальності (наприклад, використання AR-додатків, які дозволяють дітям взаємодіяти з фольклорними образами та предметами прямо в класі або вдома через мобільні пристрої), можливості використання «мобільної» атрибутики під час проведення заходів тощо. Потребують додаткової уваги перспективи роботи з батьками, які можуть відчувати стрес і тривогу через необхідність адекватно сприймати складні умови сьогодення.

Також важливим є проведення емпіричних досліджень для оцінки ефективності різних методів і інструментів, використовуваних у фольклорних іграх, на розвиток творчих здібностей дітей. Після цього є доцільним застосування інноваційних методик на основі отриманих даних і їх апробація в різних умовах, що дозволить визначити найефективніші підходи для різних категорій дітей та умов.

6. Висновки

1. У роботі представлено досвід роботи щодо застосування українського фольклору під час музичних занять у КЗ «Пісочинська початкова школа «Надія». Зокрема, зазначається ефективність рухливих ігор з музичним супроводом для формування не тільки

мистецько-творчої компетентності, але й для створення навичок, важливих у щоденному побуті (умивання ведмедика, вкладання ляльки спати тощо). Особливе значення для малят мають рухливі ігри з музичним співом, хороводи, рольові народні ігри, які сприяють формуванню навичок активної взаємодії, вміння комунікувати і налагоджувати стосунки з однолітками.

2. Продемонстровано вплив народних ігор на розвиток музичних здібностей у дошкільників: музика супроводжує малят не тільки на святах, але й в повсякденні, дає змогу відчути художньо-естетичну природу музики і пластики, як мистецьке виявлення людських емоцій та почуттів, взаємодії виконавців та глядачів. Граючи в такі ігри, діти розвивають координацію рухів, слуховий аналіз та вмикання до музики. Також це сприяє розвитку творчих здатностей через спонтанне самовираження під час гри.

3. На підставі проведеного дослідження сформувано основні напрями застосування народних ігор і елементів фольклору для формування мистецько-творчої компетентності дошкільників, зокрема через сприяння:

- розвитку емоційно-чуттєвої сфери, формування творчої уяви та креативного мислення; збагачення мовленнєвої компетентності: Фольклорні тексти, скоромовки та вірші сприяють

- розвитку мовленнєвих навичок дітей, зокрема збагаченню словникового запасу, покращенню артикуляції та розвитку фонетичної культури мовлення;

- розвитку музичних здібностей, відчуття ритму, бажання дітей співати та імпровізувати;

- соціалізації та комунікативних навичок, умінню працювати в команді та взаємодіяти з однолітками;

- вихованню національної свідомості та ідентичності, любові до рідної культури, традицій та історії.

Конфлікт інтересів

Автори декларують, що не мають конфлікту інтересів стосовно даного дослідження, в тому числі фінансового, особистісного характеру, авторства чи іншого характеру, що міг би вплинути на дослідження та його результати, представлені в даній статті.

Фінансування

Дослідження проводилося без фінансової підтримки

Доступність даних

Рукопис не має пов'язаних даних

Використання засобів штучного інтелекту

Автори підтверджують, що не використовували технології штучного інтелекту при створенні представленої роботи.

Література

1. Приступа, Є., Слимаківський, О., Лук'янченко, О. (1999) Українські народні рухливі ігри, розваги та забави: методологія, теорія і практика. Дрогобич: Видання ТзОВ «Вимір», 449.

2. Філатова, Л. (2002). Підготовка майбутніх учителів початкових класів до організації спілкування учнів у процесі розвиваючих ігор. [Автореф. дис. ... канд. пед. наук; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди].
3. Abrantes, S. L., Gouveia, L. (2012). Using Games for Primary School. Handbook of Research on Serious Games as Educational, Business and Research Tools. IGI Global, 769–781. <https://doi.org/10.4018/978-1-4666-0149-9.ch039>
4. Проскура, О., Русова, С. (2014) Концепція українського дитячого садка. Дошкільне виховання, 7, 16–18.
5. Barna, Kh. V., Chekan, O. I. (2018). Use of traditions of native land in breeding civil qualities of children of senior pre-school age. Scientific Bulletin of Mukachevo State University Series “Pedagogy and Psychology,” 1 (7), 133–136. [https://doi.org/10.31339/2413-3329-2018-1\(7\)-133-136](https://doi.org/10.31339/2413-3329-2018-1(7)-133-136)
6. Товкайло, К. (2021) Естетичне виховання дошкільників у процесі музично-ритмічної діяльності. Дошкільна освіта в Україні та зарубіжжі: традиції, досвід, інновації. Харків, 73–75.
7. Садовенко, С. (2007). Методика формування музичних здібностей у дітей дошкільного віку (на матеріалі українського фольклору). [Автореф. дис. ... канд. пед. наук; Український державний університет імені Михайла Драгоманова].
8. Hubalovska, M., Kubankova, A., Milova, T. (2022). Folk Crafts In Work Activities At Primary School. 15th annual International Conference of Education, Research and Innovation. IATED. <https://doi.org/10.21125/iceri.2022.0977>
9. Ospankulov, Y., Zhumabayeva, A., Nurgaliyeva, S. (2023). The impact of folk games on primary school students. Journal of Education and E-Learning Research, 10 (2), 125–131. <https://doi.org/10.20448/jeelr.v10i2.4473>
10. Масляниця. Пісочинська початкова школа «Надія». Available at: http://pisochyn-nadiya.kh.sch.in.ua/zhittya_shkoli/svyata_ta_pamyatni_dati/maslyanicya/
11. Sutton-Smith, B. (1989). Children’s Folk Games as Customs. Western Folklore, 48 (1), 33. <https://doi.org/10.2307/1499979>

Received date 02.08.2024

Accepted date 16.09.2024

Published date 18.09.2024

Карпенко Олена Георгіївна*, Директор, Комунальний Заклад «Пісочинська початкова школа «Надія» Пісочинської селищної ради» Харківської області, вул. Молодіжна, 2, с-ще Пісочин, Харківська обл., Україна, 62418

Юрченко Тетяна Євгенівна, музичний керівник, Комунальний Заклад «Пісочинська початкова школа «Надія» Пісочинської селищної ради» Харківської області, вул. Молодіжна, 2, с-ще Пісочин, Харківська обл., Україна, 62418

**Corresponding author: Olena Karpenko, e-mail: karpenkole144@gmail.com*